

15/3/24

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

TER BESLISSING

Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie

Aan

Minister MZ

Deadline: 15 maart 2024

Opgesteld door

nota

Kamerbrief start overgangsfase Experiment gesloten
coffeeshopketen

Datum

14 maart 2024

Kenmerk

3790815-1063159-VGP

Zaaknummer

1063159

Bijlage(n)

1

1. Aanleiding

Op 16 februari bent u akkoord gegaan met agendering van bijgevoegde Kamerbrief in de CWIZO en vervolgens in de MR. Aanleiding voor deze brief is het informeren van de Tweede Kamer over de startdatum van de overgangsfase en de experimenteerfase van het Experiment gesloten coffeeshopketen (hierna: experiment).

Indien de MR op 15 maart 2024 akkoord is met verzending van deze brief, wordt u gevraagd om deze brief te verzenden aan de voorzitter van de Tweede Kamer.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met:

- Verzending van bijgevoegde brief aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

Bepalen startdatum van de overgangsfase

- Er is eerder gecommuniceerd dat de overgangsfase start zodra telers voldoende kwantiteit, kwaliteit en diversiteit van wiet en hasj hebben geproduceerd om alle coffeeshops in de deelnemende gemeenten te kunnen bevoorraden. Immers start 6 weken na de overgangsfase de experimenteerfase, waarin coffeeshophouders 100% afhankelijk zijn van het gereguleerde aanbod. Als tijdens de experimenteerfase het aanbod niet voldoet aan deze voorwaarden, neemt onder meer het risico op illegale straathandel en overlast toe.
- De verwachting is dat half juni wordt voldaan aan de voorwaarden voor kwantiteit en kwaliteit. Er zijn op dat moment naar verwachting slechts drie, hoogstens vier, telers gereed. De coffeeshophouders geven aan dat met drie telers niet kan worden gesproken van een divers aanbod van wiet en hasj. Coffeeshophouders ervaren bovendien dat de kwaliteit van hasj op dit moment nog ondermaats is.
- Het is nog te onzeker om vast te stellen dat het aanbod aan de criteria, met name voldoende diversiteit, zal voldoen om 6 weken na de start van de overgangsfase alle coffeeshops in de tien deelnemende gemeenten te kunnen bevoorraden. Deze verwachting is namelijk gebaseerd op prognoses van de telers en kunnen in de loop van het jaar nog wijzigen. Daarnaast kunnen er

tekorten in de levering ontstaan door onvoorziene omstandigheden bij de telers, zoals mislukte oogsten, waardoor ook onzeker is of de kwantiteit daadwerkelijk voldoende zal zijn.

Kenmerk
3790815-1063159-VGP

- Naar verwachting zijn midden september vijf telers gereed waardoor de diversiteit en kwaliteit van de producten kan worden geoptimaliseerd.
- Het is ondanks alle onzekerheden belangrijk om nu een startdatum vast te stellen. Zolang er geen concreet zicht is op een startdatum produceren telers niet op volle kracht. Immers kunnen de hoge productiekosten niet worden gedekt zolang er geen leveringen aan coffeeshops plaatsvinden. Gevolg is dat het niet haalbaar is om te kunnen voldoen aan de voorwaarden voldoende kwantiteit, kwaliteit en diversiteit. En tegelijkertijd is het voor het kunnen bepalen van dat moment nodig dat er zekerheid is over voldoende aanbod op het startmoment.
- Bovendien hebben burgemeesters tijdens het bestuurlijk overleg op 11 december jl. het belang van de start van de overgangsfase na zes maanden aanloopfase, dus uiterlijk 15 juni, expliciet benadrukt. Uw voorganger heeft hierop in het bestuurlijk overleg aangegeven dat in principe wordt vastgehouden aan een start van de overgangsfase na maximaal 6 maanden aanloopfase in Tilburg en Breda.
- Het is daarom belangrijk om nu een startdatum vast te stellen, zodat de vicieuze cirkel doorbroken wordt en tegemoet kan worden gekomen aan de verwachtingen van de burgemeesters.
- Het advies is om de **startdatum van het experiment op 17 juni 2024** (de eerstvolgende maandag na 15 juni) te communiceren.

Verlengde overgangsfase

- Daarnaast wordt geadviseerd de hierboven genoemde onzekerheden op te vangen met een verlenging van de overgangsfase met 6 weken. Hiermee kunnen risico's van verder uitstel worden verminderd en kan het (bestuurlijke) draagvlak voor het experiment worden behouden.
- Hiermee wordt afgeweken van de eerder gecommuniceerde lijn dat bij de start van de overgangsfase moet worden voldaan aan de voorwaarden voldoende kwantiteit, kwaliteit en diversiteit. Deze waren eerder gekoppeld aan de overgangsfase aangezien 6 weken later de experimenteerfase al zou starten. In plaats daarvan blijven deze voorwaarden van toepassing voor de start van de experimenteerfase.
- De verwachting is dat gedurende deze extra periode meer telers gereed zijn om te leveren, waardoor de diversiteit van de geproduceerde wiet en hasj kan worden geoptimaliseerd. Een langere overgangsfase geeft ook extra tijd om eventuele opgelopen tekorten te kunnen aanvullen, alvorens de experimenteerfase start.
- Voor de duur van de verlenging is rekening gehouden met de aandachtspunten die stakeholders hebben meegegeven. Over het algemeen kunnen stakeholders zich vinden in de verlenging van de overgangsfase. En de aandachtspunten vanuit stakeholders (o.a. Politie, Openbaar Ministerie en de Inspectie Justitie en Veiligheid) zijn in de overweging betrokken.
- **De overgangsfase duurt in totaal 12 weken.** De verwachting is dat deze periode voldoende is om te kunnen voldoen aan de voorwaarden van voldoende aanbod.

- Indien onverhoopt blijkt dat nog niet aan de voorwaarden voor de start van de experimenteerfase wordt voldaan en het aanbod onvoldoende is voor coffeeshops om volledig op gereguleerde teelt over te stappen, zal de overgangsfase in het uiterste geval eenmalig worden verlengd.

Kenmerk
3790815-1063159-VGP

Kamerbrief

- De Kamer is voor het laatst geïnformeerd over de voortgang van het experiment in september 2023. In deze brief werd medegedeeld dat de aanloopfase in Breda en Tilburg op 15 december 2023 zou starten.¹
- De Kamer wordt geïnformeerd over de startdatum van de overgangsfase op 17 juni 2024 met een verlenging van de overgangsfase naar 12 weken om eventuele onzekerheden op te vangen alvorens de experimenteerfase start.
- Tevens wordt de Kamer op de hoogte gesteld van het verloop van de aanloopfase in Breda en Tilburg. Hierover bent u bij nota en tijdens het bestuurlijk overleg op 5 februari 2024 geïnformeerd.²
- Ten aanzien van het signaal van de burgemeesters van Breda en Tilburg dat de handelsvoorraad van maximaal 500 gram te belemmerend zou zijn, wordt de Kamer nogmaals geïnformeerd, u heeft dit ook in het plenaire debat op 28 februari jl. medegedeeld, dat u en de minister van Justitie en Veiligheid in overleg met de burgemeesters hebben besloten dat de burgemeesters de handelsvoorraad van 500 gram kunnen verruimen naar maximaal een weekvoorraad voor resterende maanden van deze fase.⁶

Conclusie

De verwachting is dat een overgangsfase van in totaal 12 weken nodig is om een bestendige en diverse levering te verzekeren alvorens de experimenteerfase start. Naar verwachting zijn midden september vijf telers gereed. Met een overgangsfase van 12 weken is de verwachting dat het aanbod voldoende divers én kwalitatief is.

Vervolgproces en planning

De voortgang van telers wordt voortdurend gemonitord, door elk kwartaal gesprekken te voeren over de stand van zaken bij telers. De volgende ronde is in april. Dan zal er beter zicht zijn op de voortgang van de vierde en vijfde teler, die een essentiële bijdrage zullen leveren aan de diversiteit van het aanbod. Bovendien zijn dan nieuwe cijfers beschikbaar van de reeds geproduceerde producten. Kortom, in april/mei is er beter zicht op de haalbaarheid van de voorwaarden met betrekking tot voldoende kwantiteit, kwaliteit en diversiteit. Indien blijkt dat twaalf weken overgangsfase voldoende is om aan deze voorwaarden te voldoen, dan start de experimenteerfase op 16 september 2024. En als onverhoopt toch niet aan de voorwaarden voor de start van de experimenteerfase kan worden voldaan, zal de overgangsfase nogmaals worden verlengd.

Alternatief

Het alternatief is overwogen om de start van de overgangsfase uit te stellen tot het moment dat er genoeg telers zijn en genoeg voorraad is om al voor de start

¹ Kamerstuk 24077 nr. 535.

² Zaaknummer 1061198.

van de overgangsfase te voldoen aan de voorwaarden met betrekking tot voldoende kwantiteit, kwaliteit en diversiteit. In dat geval wordt er niet voldaan aan de eerdere uitgangspunt dat de aanloopfase in Tilburg en Breda maximaal zes maanden duurt. Verschillende burgemeesters staan hier negatief tegenover, zie ook de alinea *Draagvlak politiek*. Tot slot zorgt het uitstellen van de start van de overgangsfase voor een langere periode van onzekerheid voor telers die, zolang er geen concreet zicht is op een startdatum, niet op volle kracht kunnen produceren, aangezien zij nog niet op grote schaal kunnen leveren aan coffeeshops.

Kenmerk
3790815-1063159-VGP

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

- De overgangsfase en de eerder gecommuniceerde duur van zes weken is een politiek compromis geweest. In zes weken zouden coffeeshops voldoende tijd hebben om hun voorraden te vervangen door gereguleerde producten en om hun klanten aan de nieuwe producten te kunnen laten wennen.
- Het opnieuw uitstellen van een startdatum zal zorgen voor verlies van draagvlak voor het experiment. De burgemeesters van de deelnemende gemeenten hebben duidelijk aangegeven van start te willen gaan. Door een startdatum te bepalen en eventuele resterende onzekerheden met de verlengde overgangsfase op te vangen, kan het draagvlak voor het experiment worden behouden.
- Daarnaast heeft voormalig minister Kuipers in het bestuurlijk overleg van 11 december jl. richting de betrokken burgemeesters aangegeven dat de ministers graag te willen vasthouden aan een start van maximaal 6 maanden na de start van de aanloopfase in Breda en Tilburg en daarbij. Ook heeft hij aangegeven dat als op dat moment geen zicht is op voldoende diversiteit, kwaliteit en kwantiteit van het aanbod, het gewenst kan zijn om wél te starten met de overgangsfase, maar deze te verlengen.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Het is te verwachten dat het aankondigen van een startdatum van de overgangsfase media aandacht zal genereren. Voor de betrokken gemeenten, coffeeshophouders, telers en vervoerders is het belangrijk om z.s.m. geïnformeerd te worden over de startdatum om de nodige voorbereidingen te treffen.

c. Financiële en personele gevolgen

N.v.t.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

Voor het vaststellen van de startdatum en het verlengen van de overgangsfase is geen wijziging van wet- en regelgeving nodig.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De inhoud van de kamerbrief is afgestemd met JenV. De betrokken stakeholders zijn geraadpleegd over het voornemen om de overgangsfase te verlengen: deelnemende burgemeesters, de Inspectie Justitie en Veiligheid, politie, openbaar ministerie, telers en coffeeshophouders en onderzoekers.

f. Gevolgen administratieve lasten
N.v.t.

Kenmerk
3790815-1063159-VGP

g. Toezeggingen
N.v.t.

h. Fraudetoets
N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.